

PART OF THE

EU MISSIONS

RESTORE OUR OCEAN & WATERSFunded by
the European Union**Mācību scenārijs**

Mācību scenārijs 7-8

Finansē Eiropas Savienība. Tomēr paustie viedokļi un uzskati atspoguļo tikai autora(-u) uzskatus un ne vienmēr atbilst Eiropas Savienības vai Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras (CINEA) uzskatiem. Ne Eiropas Savienība, ne piešķirēja iestāde par tiem nav atbildīga.

Jūras velšu tirgus

Šī aktivitāte palīdz 7 līdz 8 gadus veciem skolēniem izprast jūras velšu ceļu no jūras līdz šķīvim pamatus un atklāt ēšanai pieejamo jūras velšu sugu daudzveidību.

Mērķi:

- Skolēni izprot jūras velšu izcelsmi, to, kā tās nonāk uz viņu šķīvja, un dažādus to pagatavošanas veidus.
- Skolēni atpazīst dažādas ūdens sugas un iepazīst jūras bioloģisko daudzveidību.
- Bērni pieaugušā uzraudzībā pagatavo un ēd jūras produktus.

Vispārīga informācija

Vecums: 7 līdz 8 gadus veci

Mācību priekšmeti: dabaszinības, uzturs, bioloģija, matemātika, māksla, pilsoniskā izglītība

Atslēgvārdi: jūras veltes, zivis, ēdiens, okeāns, bioloģiskā daudzveidība, ēdiena gatavošana, zveja

Kam tas paredzēts? Skolotāji, zinātnes muzeju/centru muzejpedagogi

Citi sabiedrības pārstāvji, ko varat iesaistīt: pavāri, zvejnieki, zivju tirgotāji, zivju vai jūras produktu audzētāji

Ilgspējas kompetences¹:

Ilgspējas vērtību iemiestošana	Ilgspējas sarežģītības aptveršana	Ilgspējīgas nākotnes iztēlošanās	Rīcība ilgspējas labā
Dabas veicināšana	Sistēmiskā domāšana	- Pielāgošanās spēja - Pētnieciskā domāšana	Kolektīvā rīcība

¹ Bianchi, G., Pisiotis, U., Cabrera Giraldez, M. GreenComp – The European sustainability competence framework. Bacigalupo, M., Punie, Y. (editors), EUR 30955 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022; ISBN 978-92-76-46485-3, doi:10.2760/13286, JRC128040

Aktivitāte – Jūras velšu tirgus

Ilgums: 45 min

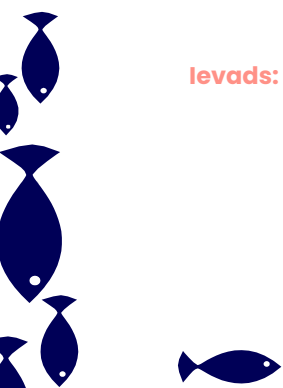
Materiāli:

- Galdi un krēsli
- Paklājs vai pārnēsājams baseins
- Uz bieza papīra izdrukāti jūras dzīvnieki (izdrukājiet tik daudz, cik nepieciešams atkarībā no izvēlētajām receptēm)
- Mazi zvejas tīkli vai sietiņi
- 10 spaiņi
- 10 grozi vai citi trauki
- 10 izdrukātas etiķetes ar sugām un cenām
- Kases galds vai kaste
- Žetoni (vai jebkurš priekšmets, kas attēlo naudu). Jūs varat izveidot dažādas vērtības žetonus, tāpat kā īstas monētas.
- Mazi maki vai kastītes
- A3 papīra loksnes (vai nu izgrieztas šķīvja formā, vai ar uz tām izdrukātu lielu tukšu šķīvi)
- Izdrukātas receptes
- Izdrukāti pārtikas produkti
- Šķēres ar noapaļotiem galiem
- Līme
- Krāsainie flomāsteri, zīmuļi

Sagatavošana:

- Sadaliet telpu trīs daļās.
- Pirmajā daļā izvietojiet baseinu vai paklāju un pievienojiet jūras dzīvniekus. Novietojiet spaiņus un tik daudz zvejas tīklu vai sietiņu, cik būs bērnu, kuri uzņemsies zvejnieka lomu.
- Otrajā daļā izvietojiet garu galdu ar 10 groziem vai traukiem. Uz katra groza novietojiet etiķeti ar jūras velšu nosaukumu un cenu. Izmantojiet kasti ar dažiem žetoniem, lai izveidotu kases galdu.
- Trešajā daļā izveidojiet mākslas darbnīcu ar galdiem, krēsliem, papīra loksnēm, kas attēlo šķīvjus, līmi, šķērēm ar noapaļotiem galiem, krāsainajiem flomāsteriem, zīmuļiem. Izdrukājiet un izgrieziet pārtikas produktus, lai papildinātu jūras velšu receptes (piem., citronu, makaronus, rīsus...).
- Katram bērnam, kurš uzņemsies pavāra lomu, izdrukājiet recepti un sagatavojiet mazu maku vai kastīti ar dažiem žetoniem.

Ievads:

„Šodien mēs kopā izveidosim zivju tirgu. Katrs no jums pildīs svarīgu lomu: jūs varat būt zvejnieks, zivju pārdevējs vai pavārs. Mēs strādāsim kopā, lai pagatavotu gardu un veselīgu ēdienu.”

Pirms paskaidrojāt, kas ir zvejnieks, zivju pārdevējs vai pavārs, mudiniet viņus padomāt par šo trīs profesiju lomu: ko viņi dara savā darbā? Kāpēc viņi ir svarīgi?

Jūs varat arī pajautāt, kādas jūras veltes viņi jau zina.

Norādījumi:

Grupa tiek sadalīta trīs daļās. Iespējams, zivju pārdevēju grupu vajadzēs veidot mazāku par pārējām.

1. Zvejnieki izmanto zvejas rīkus, lai savāktu jūras dzīvniekus un sašķirotu tos dažādos spaiņos.
2. Zivju pārdevēji ņem jūras dzīvniekus no spaiņiem un novieto tos pareizajā grozā savā stendā.
3. Katrs pavārs paņem recepti un maku. Viņi apskata sastāvdaļas un rindā gaida, lai nopirktu tās no zivju pārdevējiem.
4. Zivju pārdevēji pārdod jūras veltes pavāriem. Viņi neaizmirst izdot atlikumu, kad tas nepieciešams.
5. Pavāri paņem šķīvi mākslas darbnīcā, meklē pārējās sastāvdaļas un veido kolāžu, kas attēlo viņu recepti.

Pārrunas:

- Pedagoģs ļauj katrai grupai pastāstīt pārējiem, ko tā ir iemācījusies.
- Viņi jautā zvejniekiem, ko viņi noķēra. Pie katras sugas viņi lūdz pavāriem, kuri gatavoja šo sugu, parādīt savu ēdienu.
- Pedagoģs var jautāt:
 - o Vai bija kāds dzīvnieks, par kuru tu nezināji, ka to var ēst?
 - o Vai tu kādreiz esi ēdis [sugas nosaukums]? Kāda tam bija garša?
 - o Vai ir kāds dzīvnieks, kuru tu kādreiz gribētu nogaršot?
- Ja bērni jau ir sākuši mācīties par uzturu, pedagoģs var jautāt:
 - o Kāpēc jūras velšu ēšana ir veselīga? (tās dod enerģiju, ir labas sirdij un smadzenēm, palīdz izaugt garākam un stiprākam...)

Alternatīvas:

- Spēlējiet spēli trīs kārtās, lai katrs bērns varētu izmēģināt visas trīs lomas.
- Spēlējiet katru posmu atsevišķi:
 - o Vispirms visi bērni zvejo kopā un šķiro dzīvniekus zivju tirgus stendā.
 - o Pēc tam katrs bērns izvēlas recepti, un pedagoģs uzņemas zivju pārdevēja lomu, pārdodot produktus. Katrs bērns veido savu kolāžu atbilstoši savai receptei.

Lai izzinātu vairāk: uzaiciniet pavāru, zvejnieku, zivju pārdevēju vai zivkopi uz klasi, lai kopā ar jums veiktu aktivitāti un pastāstītu grupai par savu darbu. Vai apmeklējiet viņus viņu darba vietā pēc aktivitātes veikšanas.

Aktivitāte – Savieno punktus

Ilgums: 30–45 min

Piezīme: Šī aktivitāte ir piemērotāka vidē, kur zivju tirgu ir pārāk sarežģīti organizēt (piem., telpas vai resursu trūkuma dēļ).

Materiāli:

- Viena A4 darblapa uz katru skolēnu pāri
- Darblapā parādīto sugu attēli (izdrukāti vai rādāmi ar projektoru)
- Zīmuļi
- Dzēšgumija

Sagatavošana:

- Sagatavojiet telpu tā, lai skolēni varētu sēdēt pa diviem.
- Pārliedziniet, ka viņiem ir pieejami zīmuļi un dzēšgumijas.

Ievads:

„Šodien mēs runāsim par ēdienu no okeāna; mēs uzzināsim, kurus jūras dzīvniekus un augus mēs varam ēst.”

Sāciet, rādot sugu attēlus pa vienam, un lūdziet skolēnus noteikt, kas tas ir: vai tas ir augs vai dzīvnieks? Kā tas izskatās? Vai tam ir čaula? Vai tam ir spīles? Vai tam ir spuras? Vai tam ir taustekļi? Kāds ir sugas nosaukums?

Pirms grupu darba pedagogs sniedz norādījumus par darblapu: „Savieno punktus starp dzīvnieku vai augu un ēdienu, kas no tā pagatavots.”

Norādījumi:

1. Skolēni sēž pāros vai grupās pa trīs.
2. Pedagogs izdala vienu darblapu katrai grupai un dod viņiem aptuveni 15 minūtes, lai savienotu punktus.
3. Pedagogs paliek pieejams atbalstam.

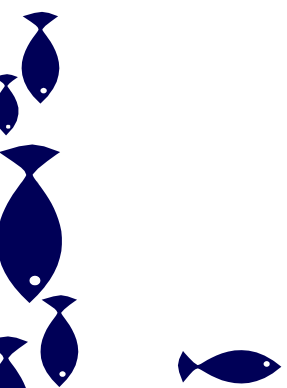
Pārrunas:

- Pedagogs ļauj skolēniem nosaukt pareizo atbildi par katru sugu.
- Pedagogs var jautāt:

- o Vai bija kāds dzīvnieks vai augs, par kuru tu nezināji, ka to var ēst?
 - o Vai tu kādreiz esi ēdis [sugas nosaukums]? Kāda tam bija garša?
 - o Vai ir kāds dzīvnieks, kuru tu kādreiz gribētu nogaršot?
- Ja skolēni jau ir sākuši mācīties par uzturu, pedagogs var jautāt:
 - o Kāpēc jūras velšu ēšana ir veselīga? (tās dod enerģiju, ir labas sirdij un smadzenēm, palīdz izaugt garākam un stiprākam...)

Lai izzinātu vairāk: uzaiciniet pavāru, zvejnieku, zivju pārdevēju vai zivkopi uz klasi, lai kopā ar jums veiktu aktivitāti un pastāstītu grupai par savu darbu. Vai apmeklējiet viņus viņu darba vietā pēc aktivitātes veikšanas.

Mājasdarbs – Jūras veltes manā šķīvī

Ilgums: viena nedēļa (mājās) pēc iepriekš minētās aktivitātes

Materiāli:

- Viena darblapa katram skolēnam, izdrukāta vienā pusē, A4
- Fotoaparāts, printeris, šķēres un līme VAI krāsainie flomāsteri
- Pildspalva
- Līmmasa, līmlente vai kniepadatas un tāfele vai brīva vieta uz sienas jūsu klasē

Ievads:

„Mēs uzzinājam, kā zivis nonāk uz mūsu šķīvja, un atklājam dažādas receptes. Mēs arī uzzinājam, ka mums ir jāēd jūras veltes, lai augtu veseli un stipri un mums būtu enerģija. Tāpēc tagad mēs to izmēģināsim mājās. Nedēļas laikā palūdziet savai ģimenei palīdzēt jums pagatavot vienu ēdienu ar zivīm vai jūras veltēm. Aizpildiet darblapu ar ēdiena nosaukumu, sastāvdaļām un ēdiena attēlu vai zīmējumu. Pēc nedēļas mēs prezentēsim savas receptes cits citam.”

Jūs varat ieteikt ģimenēm Mr.Goodfish tīmekļa vietni vai lietotni, lai palīdzētu izvēlēties sugas un izpētīt receptes.

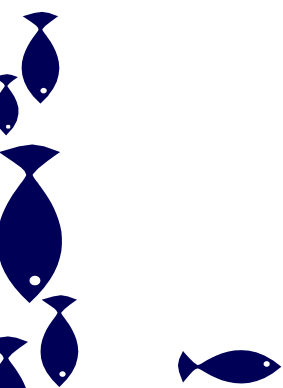
Pārrunas:

Klasē lūdziet katram skolēnam pastāstīt par ēdienu, ko viņš gatavoja, un palūdziet viņiem dalīties iespaidos (kāda bija garša? Vai to bija grūti vai viegli pagatavot? Ko pārējie tavas ģimenes locekļi domāja par šo recepti?).

Palūdziet viņiem piespraust savu darblapu pie tāfeles vai sienas uz dažām dienām un mudiniet viņus apskatīt receptes.

Jūs varat arī apsvērt iespēju savākt visas darblapas un izveidot mazu recepšu grāmatiņu, ko izdalīt visiem skolēniem, lai viņi to varētu paņemt mājās savai ģimenei.

Alternatīva: ja iespējams, jūs varat aizstāt šo mājasdarbu ar ēdiena gatavošanas nodarbību savā skolā, zinātnes centrā vai muzejā. Izvēlieties vienkāršu jūras velšu vai zivju recepti, ko pagatavot kopā ar bērniem (piem., sardīņu vai makreļu pastēti, zivju kotletes, zivju pīrāgu, zivju tako/tīteni/sviestmaizi...). Jūs varat uzaicināt pavāru vai zivju pārdevēju to darīt kopā ar jums un ierosināt, lai piedalās arī ģimenes. Ja vēlaties izmantot šo alternatīvu, lūdzu, vispirms pārbaudiet vietējos veselības un pārtikas drošības noteikumus, kas saistīti ar ēdiena gatavošanu kopā ar bērniem. Lai atrastu pavāru vai zivju pārdevēju, jūs varat aplūkot Mr.Goodfish biedrus savā valstī tīmekļa vietnē vai lietotnē.

Jūras veltes manā šķīvī

Mans vārds:

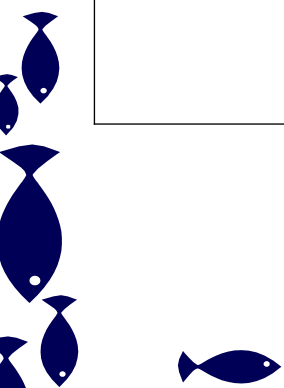
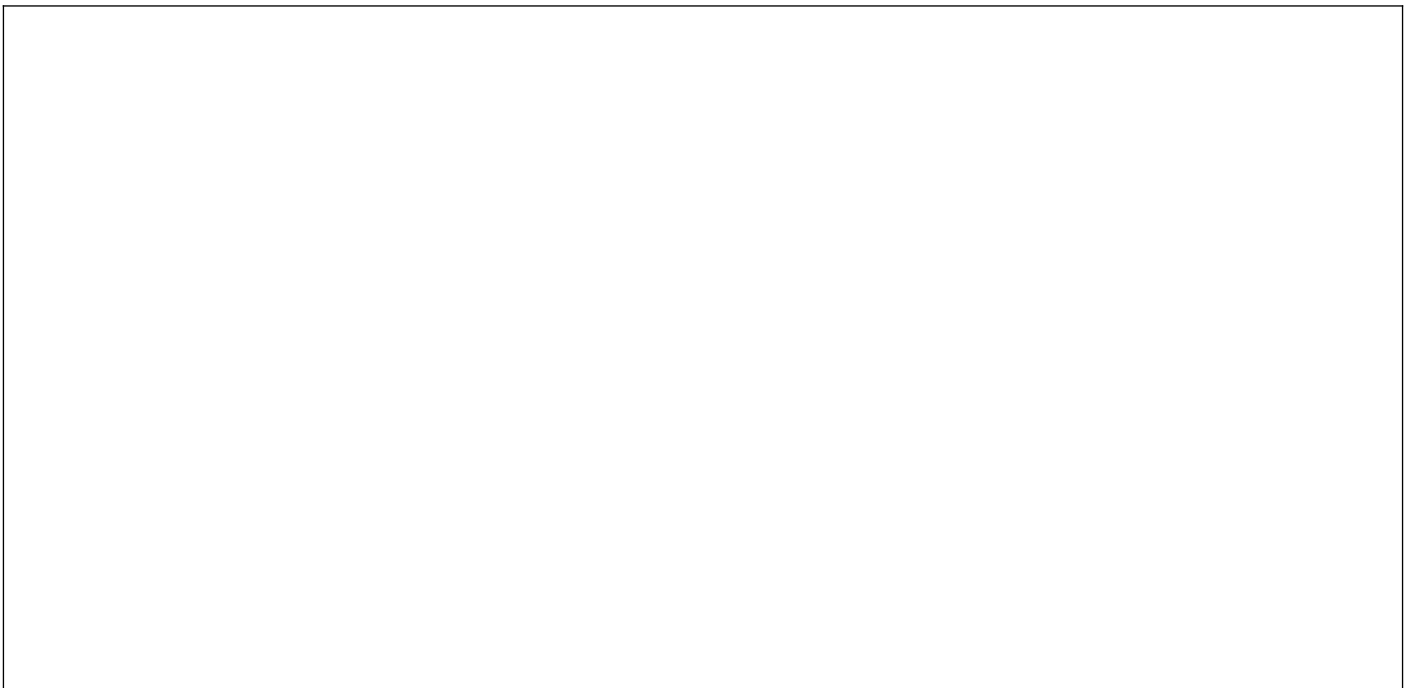
Šonedēļ es gatavoju jūras veltes vai zivis kopā ar savu ģimeni.

Ēdiena nosaukums ir

Šīs receptes sastāvdaļas ir:

•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

Es uzzīmēju ēdienu vai izdrukāju un ielīmēju attēlu šeit:

Mīdijas ar frī kartupeļiem

Sastāvdaļas:

- **4 mīdijas**
- **Nedaudz frī kartupeļu**
- **Sagriezti pētersīļi**

Grilēts astonkājis

Sastāvdaļas:

- **1 astonkājis**
- **1 citrons**
- **1 bļoda rīsu**

Nūdeles ar garneļēm

Sastāvdaļas:

- 5 garneles
- 1 bļoda nūdeļu
- 1 tomāts

Ķemmīšgliemenes ar rīsiem

Sastāvdaļas:

- 2 ķemmīšgliemenes
- Nedaudz zaļo pupiņu
- 1 bļoda rīsu

Austeres

Sastāvdaļas:

- 6 austeres
- 1 citrons
- 1 bļoda salātu

Kalmāri ar frī kartupeļiem

Sastāvdaļas:

- 4 kalmāri
- Nedaudz frī kartupeļu
- 1 bļoda salātu

Krabis ar kukurūzu

Sastāvdaļas:

- **1 krabis**
- **1 grilēta kukurūza**
- **1 bļoda kartupeļu biezeņa**

Grilēta zivs

Sastāvdaļas:

- **1 zivs**
- **Nedaudz zaļo pupiņu**
- **1 bļoda rīsu**

Mīdijas ar frī kartupeļiem

Grilēts astoņkājis

Nūdeles ar garneļēm

Ķemmīšgliemenes ar rīsiem

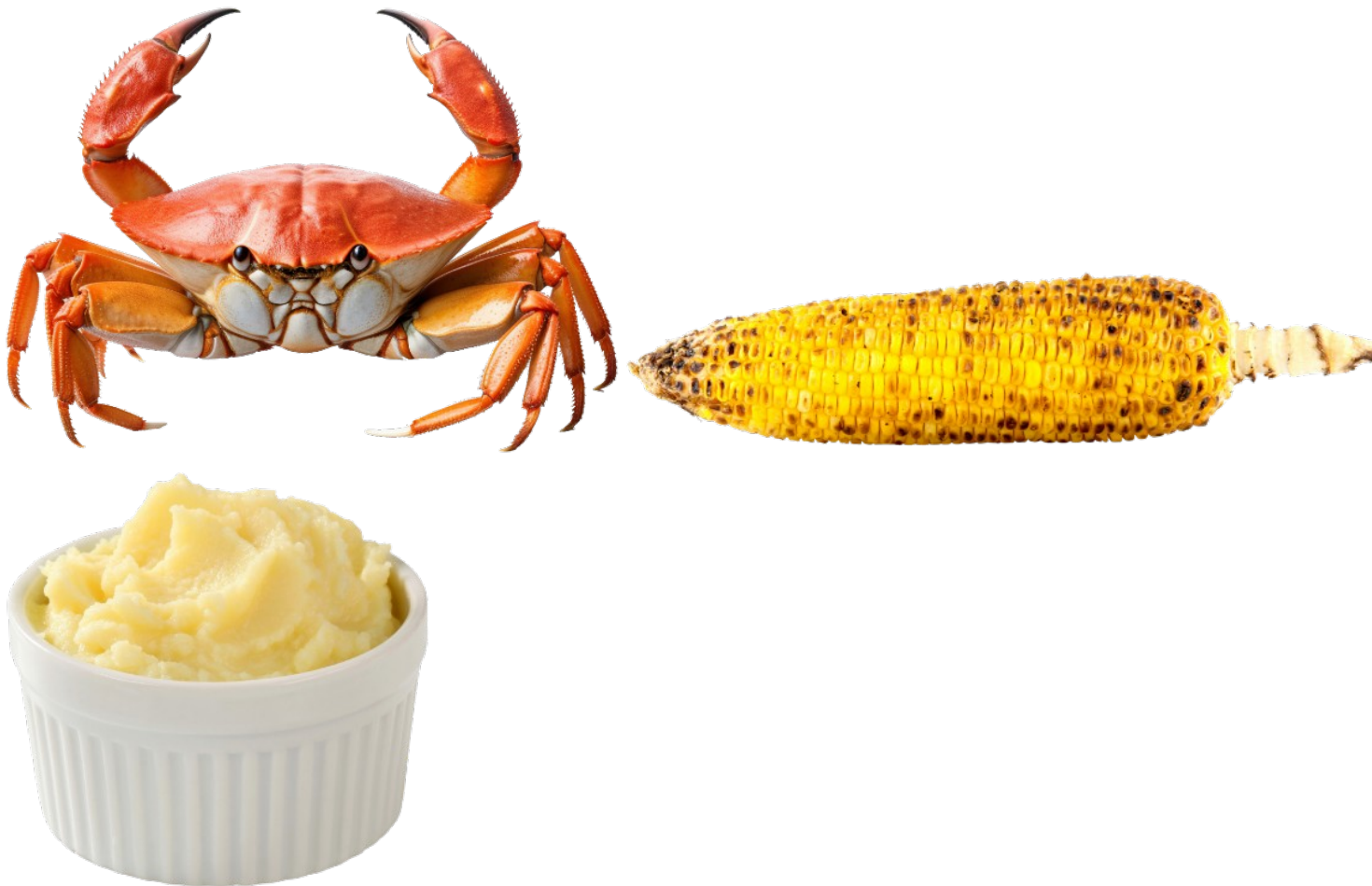
Austeres

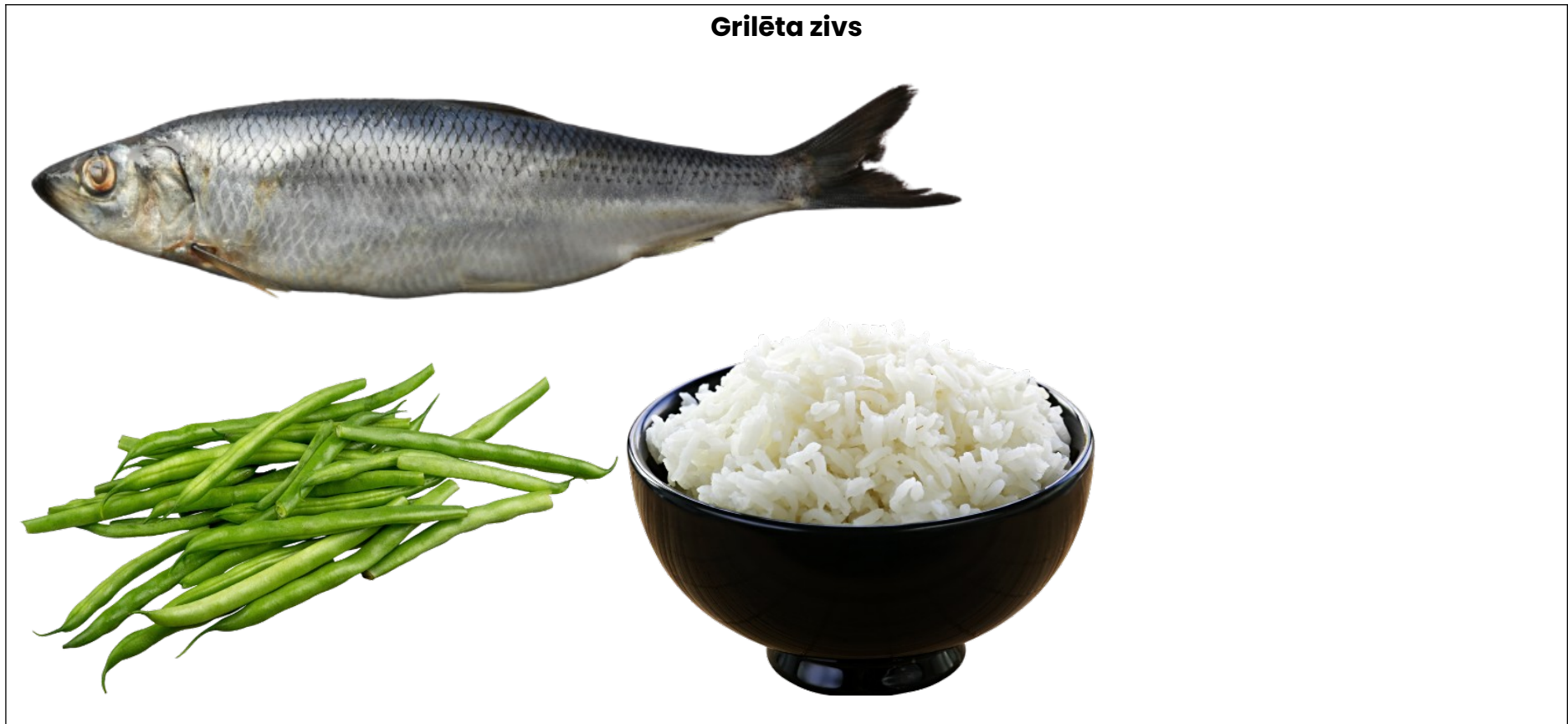
Kalmāri ar frī kartupeļiem

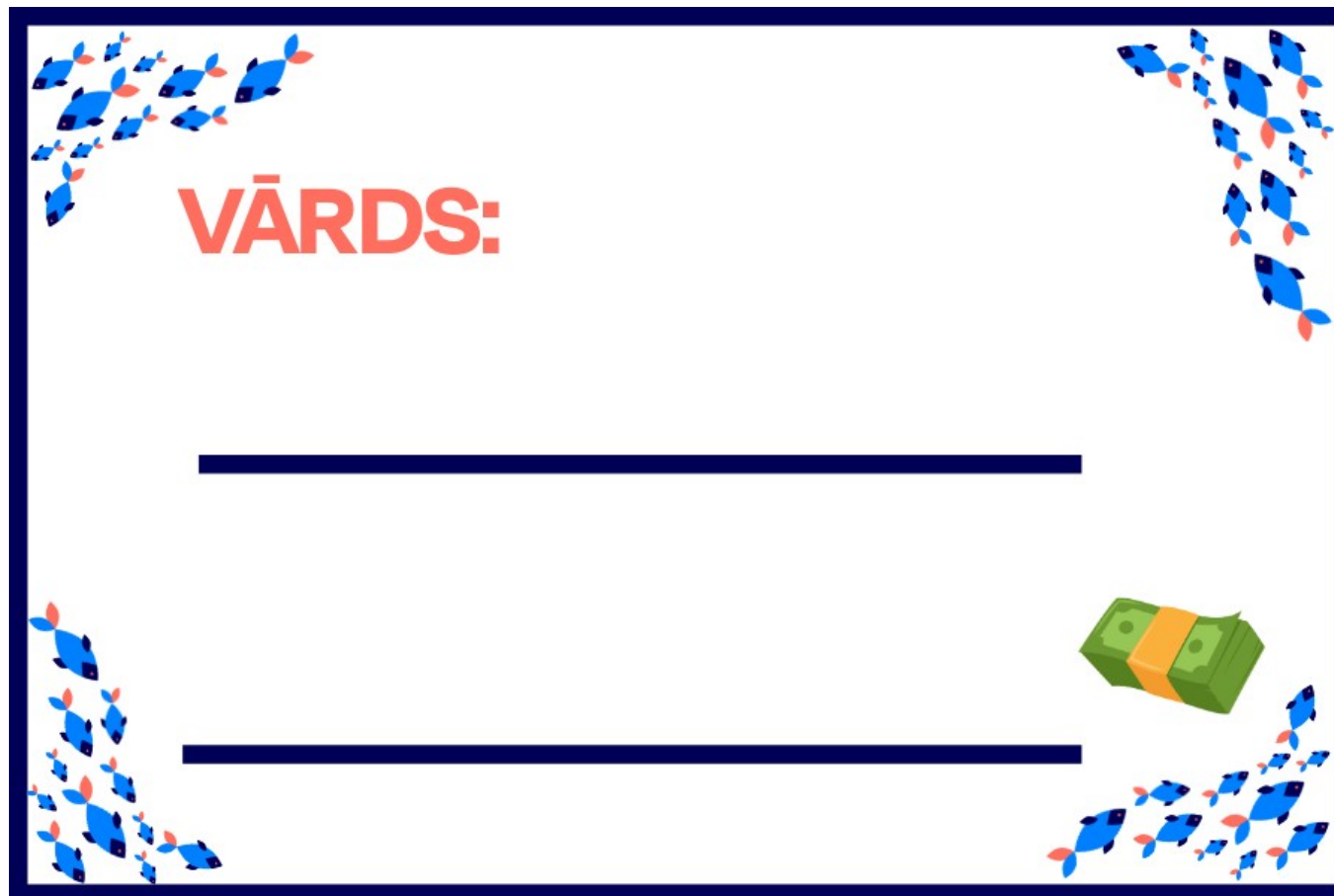
Krabis ar kukurūzu

Grilēta zivs

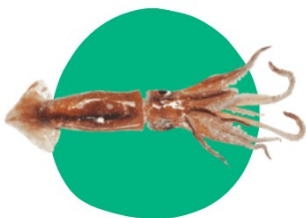
Izdrukājiet tālāk norādīto kā tirgus etiķeti

VĀRDS:

The template is a rectangular label with a dark blue border. It features four clusters of small blue fish with red fins in the corners. In the bottom right corner, there is an illustration of a stack of green banknotes with a yellow band. The word 'VĀRDS:' is written in large, bold, red capital letters. Below it are two horizontal dark blue lines for text entry.

SAVIENO PUNKTUS

„Izvēlies īsto zivi īstajā sezonā!”

Sekoiet mums

Tīmekļa vietne: www.mrgoodfish.com

